

Вікові особливості дітей третього року життя

Третій рік життя – важливий етап психічного і фізичного розвитку дитини. Інтенсивність темпу фізичного розвитку порівняно з першим і другим роками життя дещо уповільнюється. Зміцнюється організм дитини, удосконалюється та стабілізується нервова система, розвивається руховий апарат. Рухи стають упорядкованішими, координованішими, складнішими, якіснішими. Підвищення витривалості нервової системи призводить до збільшення періоду неспання. Маса тіла протягом третього року життя в середньому зростає на 2 - 2,5 кг, зріст збільшується на 7-8 см.

Провідна діяльність дітей цього віку – предметно-маніпулятивна гра. Важливим є також опосередковане грою спілкування з дорослими людьми (не тільки з батьками, але й з вихователями та старшими дітьми).

Цьому періоду притаманні:

- активна спрямованість на виконання дій без допомоги дорослого, прості форми виявлення самостійності, початок усвідомлення власного «Я», зародження самосвідомості;
- подальший розвиток наочно-дієвого мислення і поява елементарних видів мовленнєвих суджень про навколишній світ;
- утворення нових форм стосунків між дітьми, поступовий перехід від ігор поряд з іншими малюками та ігор на самоті до спільної ігрової діяльності;
- виникнення паростків сюжетно-рольової, поява простих сюжетів, в яких діти відтворюють дії близьких людей, та прагнення виконувати певну роль у грі, початок (використання предметів-замінників);
- ускладнення та урізноманітнення діяльності, поява образотворчої та конструктивної, елементарної навчальної та паростків трудової діяльності, формування нових потреб та інтересів;
- швидке збільшення словникового запасу, оволодіння граматичною будовою мови, зміна ролі власної мови, яка, крім засобу спілкування, стає регулятором

поведінки відповідно до поставлених самою дитиною запитань «Чому?», «Коли?», «Де?», «Що це?», «Навіщо?»;

- ускладнення почуттів до навколишніх людей (любов, прихильність, співчуття, симпатія) та поява почуттів, пов'язаних із виконанням діяльності (задоволення, гордість за досягнення, обурення при невдачі, радість від похвали), на базі яких закладаються почуття самоповаги та самолюбства;

- розвиток психічних процесів (сприйняття, відчуття, пам'яті, мислення, уваги), розширення кола об'єктів та їх властивостей, що зацікавлюють дитину, виникнення передумов для розуміння символів (букв, цифр), створення образів;

- активне прагнення до ознайомлення з властивостями предметів (колір, форма, розмір тощо), під час якого дитина починає порівнювати їх один з одним, набуває здатності прогнозувати зміни, викликані її діями;

- початкове виникнення статевої ідентифікації, усвідомлення того, що «я - хлопчик», «я - дівчинка» і відповідне дотримання правил поведінки;

- виникнення суперечності між потребою дитини в самостійності, прагненні бути «як дорослий» та її реальними фізичними та психічними можливостями або системою стосунків між нею та дорослим, яка може загостритись і призвести до виникнення негативізму, упертості.

Основні завдання педагога по роботі з дітьми 3 року життя:

- Задовольнити потребу дітей в емоційному спілкуванні з дорослими, яке супроводжується предметно-ігровою діяльністю, формувати практичний досвід спілкування з іншими дітьми.

- Забезпечити умови для насиченого мовленнєвого діалогічного контакту, що сприятиме розширенню та удосконаленню пасивного та активного словників.

- Сприяти розвитку самостійності, надавати можливість для формування навичок самообслуговування при забезпеченні помірної та доцільної допомоги.

- Піклуватися про наявність та активне використання дітьми різноманітного обладнання для розвитку зорових, слухових, дотикових, кінестетичних та інших видів відчуттів і сприймань, фонематичного та музичного слуху.

- Помічати успіхи дитини, схвалювати її досягнення.
- Створити належні умови для зміцнення та збереження здоров'я дітей, забезпечити наявність простору для пересування дитини в груповій кімнаті та обладнання для розвитку основних рухів.
- Стимулювати формування почуттів (самоповаги, впевненості, захищеності, любові до ближнього, дружби, бережливого ставлення до природи, речей, радості від краси та чистоти, гордості та сорому, турботи, вдячності, задоволення від досягнень, творів мистецтва, музики, танцю тощо).
- Виховувати бажання виконувати прості трудові дії, зацікавлене ставлення та повагу до праці дорослих.
- Розвивати культуру мислення, увагу, пам'ять, позитивні почуття, пов'язані з інтелектуальною діяльністю, слуханням творів художньої літератури.
- Підтримувати дитячу допитливість, спостережливість, пізнавальну активність